

Nya Perspektiv på styrning och ledning

Nya Perspektiv är samverkan och samordning på högsta nivå mellan 16 kommuner och regionen, ett forum för dialog med befolkningsperspektiv mellan förtroendevalda och tjänstemannaledning. Genom att träffas regelbundet byggs gemensam kunskap upp. Relationer, tillit och förtroende utvecklas då arbetet bygger på ömsesidig respekt. Den gemensamma kraften tillvaratas och stärker förmågan till samarbete. Nya Perspektiv lägger fokus på social hållbarhet och god och jämlik hälsa för att bidra till ett stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov kan bli tillgodosedda. Samhällen där människor mår bra, har god hälsa och kan förverkliga sina personliga mål är en förutsättning för regional utveckling. En god hälsa är både ett mål och en resurs.

Under 2017 antogs Strategi för hälsa av SKL:s (numer SKR) styrelse, Nya Perspektiv har varit modell för arbetet. Strategi för hälsa innebär att Sveriges viktiga välfärdsverksamheter - skola, socialtjänst, vård- och omsorg samt hälso- och sjukvård behöver styras och samordnas för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Detta genom att arbeta mot ett antal gemensamma mål, som tagits fram i den nationella strategin för hälsa:

- **En god och jämlik hälsa.** Det övergripande nationella målet är en god och jämlik hälsa för alla. Samtliga verksamheters arbete och konkreta delmål värderas utifrån detta
- **God kvalitet.** Alla välfärdstjänster ska ha en god kvalitet. God kvalitet avgörs bland annat av elevs, brukares och patienters uppfattningar men också av förmågan att förnya befintlig service utifrån sammanhang och målgrupp.
- **Hållbart och uthålligt.** När vi arbetar rätt för att nå en god och jämlik hälsa och utför välfärdsarbetet med god kvalitet kommer resultatet bli hållbart och uthålligt. Det vill säga att hälsan kommer att förbättras inom alla områden och skillnader mellan olika grupper kommer att minska.

Flera av de indikatorer som tagits fram nationellt är samma som inom Nya Perspektiv. En strävan är att utifrån aktuella befolkningsdata för Värmland använda samma indikatorer som inom Strategi för hälsa som också är relevanta för Värmland för att möjliggöra jämförelser nationellt. Arbetet kräver uthållighet och ger på sikt en hållbar utveckling.

Nya Perspektiv utvecklas

Under 2018-2019 diskuterades utvecklingen av Nya Perspektiv med utmaningarnas samordnare och i utmaningarnas arbetsgrupper. En bred samsyn fanns om att utveckla utmaningarnas arbete mot ett livscykelperspektiv, vilket nu genomförts på motsvarande sätt som Strategi för hälsa. Ytterligare områden som kommer att belysas är vad ”de vi är till för” tycker, d v s en god kvalitet ur elev-, brukar- och patientperspektivet.

Mer långsiktiga mål för att följa att utvecklingen går åt rätt håll är bl a medellivslängden och att fler uppger att de upplever en god hälsa.

Alla mål uttrycks i förbättring/minskning i procentenheter och ska ses som delmål fram till år 2022. I Kolada, RKA (Kommun- och landstingsdatabasen, Rådet för främjande av kommunala analyser) kan de flesta målen följas med en enkel knapptryckning, en jämförelse kan göras med övriga län och inte minst en jämförelse av hur kommunen/regionen själva förflyttar sig över tid.

Bakgrund

Utvecklingsarbetet Nya Perspektiv startade 2007 med utgångspunkt från huvudmännens gemensamma ansvar för invånarnas bästa. I enkätundersökning Liv & Hälsa¹ tillfrågas invånare över 18 år om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Analyser av resultatet i 2004 års undersökning visade på fyra, för kommunerna och för landstinget, gemensamma utvecklingsområden/utmaningar. Barns hälsa och uppväxtvillkor, Riskbruk och riskbeteende, Psykisk hälsa och Äldres hälsa. Dessa hälsomässiga utmaningar är fortfarande aktuella.

Därför får samtliga utmaningar, nu i ett tydligare livscykelperspektiv, särskilt i uppdrag att fokusera på goda levnadsvanor och psykisk hälsa. Flera av målen i Nya Perspektiv är därför valda för att spegla områden som påverkar psykisk hälsa och levnadsvanor.

Ledande förtroendevalda och tjänstepersoner träffas regelbundet och fördjupar dialogen. Behoven för hela befolkningen i länet blev tydligare när barn- och bildningsnämnderna anslöt i utvecklingsarbetet år 2012.

De förtroendevaldas roll är att vara företrädare för invånarna och deras behov, ange inriktning och peka på de resultat som ska uppnås och följa upp. Tjänstepersonerna ansvarar för att överenskommen inriktning och önskat resultat/erfarenheter integreras i ordinarie arbete i respektive organisation.

Efter tio gemensamma seminarier fram till 2015 fördes samtal mellan Nya Perspektivs politiska styrgrupp och samtliga kommunledningar och landstingsledning – *Hur ska Nya Perspektiv utvecklas?* Vid samtliga möten framkom att samverkansarenan Nya Perspektiv uppfattas som viktig och värdefull samt bidrar till ökad tillit och förtroende. Dialogen under de årliga konferenserna ger gemensam syn på, och kunskap om, de likartade problemen i länet. Vikten av uthållighet togs upp på flera möten.

Arbetet med Nya Perspektiv har letts via kommunalförbundet Region Värmland, en neutral part i förhållande till kommunerna och landstinget. I och med regionbildningen 2019 var det viktigt att hitta en jämbördig arena för arbetet, vilket ledde till Värmlandsrådet.

Nya Perspektivs organisering

Både den politiska styrgruppen och utmaningarnas arbetsgrupper har utvecklat sina respektive arbetssätt under åren. Kopplingarna mellan grupperna,

¹ Befolkningsundersökningen Liv & Hälsa genomförs återkommande i Värmland. 14 200 invånare tillfrågas under 2017 om sitt hälsotillstånd.

beredningsgruppen och ordinarie planeringsprocesser har tydliggjorts. Det finns dock anledning att ytterligare förtydliga struktur och uppdrag.

Arbetsättet ska underlätta samarbete och samverkan mellan huvudmännen för befolkningens bästa. Hur arbetet löper under året visas översiktligt på två bilder, se sidorna 12-13.

Årligt seminarium

En gång om året träffas länets ledande förtroendevalda och chefer för samtal kring inriktningen på det gemensamma utvecklingsarbetet med utgångspunkt i invånarnas hälsoutveckling. Nya Perspektivs kärnvärden ska speglas på seminarierna: befolkningsföreträdare, roller och ansvar, kunskap om invånarna.

Några av framgångsfaktorerna för en uthållig samverkan har visat sig vara:

- Utgå från ett invånarperspektiv och gemensamma övergripande målsättningar. Målgruppsanpassad fakta för gemensam kunskap.
- Mötas med samma mandat, dvs den formella beslutsstrukturen är viktig för samtalet.
- Det kommunala självstyret gäller, samverkansarenan bidrar till kunskap om invånarna samt varandras förutsättningar vilket skapar tillit och förtroende. Besluts tas i formella forum.

Resultaten i arbetet följs upp. I sammanställningen *Aktuellt Perspektiv* redovisas resultat på kommun- och regionnivå. Målen är formulerade som en successiv förbättring, när förbättringen nåtts kan ny ambitionsnivå kommas överens om. Det *Politiska inriktningsdokumentet* innehåller en samlad beskrivning över utmaningarnas övergripande inriktning och tydliga gemensamma resultatmål finns. Det politiska inriktningsdokumentet är underlag för den ordinarie planerings- och budgetprocessen i kommunerna och regionen.

Politisk styrgrupp

Nya Perspektivarbetet leds av en politisk styrgrupp som utses av Värmlandsrådet. Styrgruppen ansvarar för planering och genomförandet av det årliga seminariet. Den följer utvecklingsarbeten som sker i länet inom de olika utmaningarna. Politisk styrgrupp 2019-2022: ordförande Fredrik Larsson (M) regionråd och ordförande, kommunalråden Ann-Katrin Järåsen (S), Torsby kommun, Johanna Söderberg (C), Eda kommun, Peter Söderström (S), Arvika kommun, Per-Samuel Nisser (M), Karlstad kommun och Daniel Schützer (S), Årjäng kommun.

Beredningsgrupp för Nya Perspektiv

Nya Perspektiv har en beredningsgrupp, som hanterar samverkans- och gränssnittsfrågor på en strategisk nivå mellan kommunerna och regionen och särskilt berörda är barn- och utbildning, socialtjänst, vård och omsorg, hälso- och sjukvård inklusive tandvård. Uppdraget är att koordinera, samordna, initiera samverkan i länet. I arbetet har värdegrunden byggts på tillit och förtroende och med ett helhetsperspektiv för ”de vi är till för”. Det är ett långsiktigt arbete ur ett befolkningsperspektiv.

Beredningsgruppens, och utmaningarnas uppdrag fokuserar på främjande, förebyggande, stödjande insatser ur ett livsperspektiv. ”Tidiga insatser ger mer i slutändan”.

För invånarnas bästa måste kommunerna och regionen arbeta mer aktivt i mellanrummen som kan uppstå genom organisatoriska gränser, att göra det lilla extra, så att tjänsterna/utbudet ska upplevas sömlöst. Beredningsgruppen är därför en viktig arena för att tydliggöra samband och konsekvenser för invånarna då huvudmän och verksamheter planerar förändringar av verksamhet eller utbud. Förändringar kan även leda till oväntade konsekvenser, ekonomiska och andra, för den andra huvudmannen eller invånarna.

Det finns även beröringspunkter till kommunernas och regionens folkhälsoarbete och andra aktörer, Länsstyrelsen Värmland, idéburna organisation m fl. Dessa behöver kontinuerligt identifieras och utvecklas i samverkan.

Beredningsgruppens uppdrag

Beredningsgruppens uppdrag är att samverka kring strategiska övergripande frågor men även kring mer operativa gränssnittsfrågor där skolan, socialtjänsten, vård och omsorg, hälso- och sjukvården inklusive tandvården är berörda.

- Initiera och bevaka strategiska samverkansfrågor.
- Utveckla stöd, implementering och uppföljning av utmaningarnas arbete.
- I förekommande fall utse/leda/stödja arbetsgrupp för nationellt riktade statsbidrag/ överenskommelser.
- Vid behov utarbeta förslag till centrala överenskommelser/avtal och hålla förteckningen över befintliga överenskommelser/avtal aktuell.
- Stödja kommunerna och regionen i arbetet med att ta fram lokala överenskommelser/avtal.
- Följa upp att beslut och överenskommelser på länsnivå genomförs och efterlevs.

Funktioner i beredningsgruppen

Beredningsgruppen består av fem representanter (tjänstepersoner) från kommunerna och fem från regionen samt verksamhetschefen Nya Perspektiv som sammankallande. Representanterna i beredningsgruppen utses av sammankallande i samråd med kommuncheferna/direktörerna och regiondirektören.

Kommunernas representanter: Per-Joel Sewelen, verksamhetschef lärande och stöd Arvika, Ulla Engström medicinskt ansvarig sjuksköterska Sunne, Torbjörn Falk, kommunchef Forshaga, Eva-Lotta Lindskog, socialchef Kristinehamn, Gunilla Öberg, vård- och omsorgsdirektör Karlstad. Regionens representanter är Anna Frödin tf områdeschef vårdkvalitet, Kristin Törnqvist, samordnare god och nära vård, Mia Mossberg, utvecklingsledare, Anna-Beata Ekström,

folkhälsochef, Yvonne Lennemyr, verksamhetschef Nya Perspektiv, sammankallande.

Statens krav på samordning och samverkan

Regeringen och SKR tecknar överenskommelser för områden som är särskilt viktiga för fortsatt utveckling av hälsa, vård och omsorg. Överenskommelserna har olika upplägg och karaktär; några löper under en treårsperiod andra omförhandlas årligen. När nationella satsningar ska genomföras i länet har samverkansarenan Nya Perspektiv varit en ovärderlig förutsättning för att få tillgång till både finansiellt tillskott och kompetensstöd.

Området psykisk hälsa är mycket mångfacetterat och har stor betydelse för stora grupper i samhället. Sedan drygt 15 år tillbaka har det funnits en gemensam grupp från regionen och kommunerna som bevakat och utvecklat länets arbete. Inte minst har uppdraget att bevaka statsbidrag varit tydligt uttalat. Genom att utmaningarna inom Nya perspektiv nu förändras till livsperspektiv, har det tydliggjorts behov av en samordnande funktion för den gemensamma utvecklingen inom området psykisk hälsa i länet.

Därför har en grupp inrättats för detta ändamål, regional koordinering psykisk hälsa (RKPH). Gruppens uppgift kvarstår även om det i framtiden blir förändringar av de riktade statsbidragen gällande psykisk ohälsa.

Gruppens organisering och uppdrag är:

- Gruppen bör bestå av max 8 personer och 2 koordinatörer en från regionen och en från kommunerna. Den utses av beredningsgruppen på förslag från regionen och kommunerna. Koordinatorerna är Sofia Alm, Karlstad som representerar kommunerna och Anna-Carin Johansson som representerar regionen.

Regionens koordinator ska vara executive, d.v.s hämta hem pengarna och svara för samverkansredovisningen till SKR.

- Gruppen ska bevaka nyheter, signaler och statsbidrag via SKR gällande utvecklingen inom psykisk hälsa. Koordinatorerna ska vara länets officiella kontaktpersoner gentemot SKR gällande utvecklingsarbetet inom området.
- Gruppen efterhör med utmaningarna samt företrädare för verksamheter om vilka frågor inom området psykisk hälsa som ska fokuseras och vilka insatser som behöver samordnas.
- Gruppen kallar till möte med samtliga kommuner och regionen, gärna med inspel från SKR, minst två gånger per år.
- Gruppen kommunicerar regelbundet med kommun- och regionrepresentanter som inte ingår i gruppen.
- Koordinatorerna blir inbjudna till beredningsgruppens möte varannan månad, precis som samordnarna i utmaningarna.

Utmaningarna

Inom varje utmaning finns gemensamma och övergripande ambitioner formulerade i gemensamma inriktningar. Utifrån dessa inriktningar finns övergripande gemensamma mål för en god och jämlik hälsa och god kvalitet ur ett elev-, brukar-, patientperspektiv för länets kommuner och regionen (se sidan 9). Dessa är vägledande för utmaningarnas arbete och kan komma att behövas brytas ned ytterligare för att förtydliga vad som behövs samverkas kring.

De gemensamma inriktningarna är tänkta att kvarstå över en längre tidsperiod. Hur det går följs upp med ett urval indikatorer på läns- och kommunnivå, de redovisas i dokumentet *Aktuellt perspektiv* som sammanställs årligen.

Tvärprofessionella arbetsgrupper i varje utmaning

Alla fyra arbetsgrupperna i utmaningarna är tvärprofessionellt sammansatta. De består av representanter från kommunerna och regionen med två samordnare, en från kommun respektive region. För att säkerställa kontinuitet så bör de formella arbetsgrupperna inte bestå av fler än åtta personer samt samordnarna.

Det är viktigt att hela länet är representerat med bred sammansättning av funktioner. En ambition är att alla kommuner ska finnas med i någon utmaning och att en balans mellan representanter från kommunerna och regionen säkerställs. En koppling till befintliga strategiska nätverk bör eftersträvas vid bemanning av arbetsgrupperna. I respektive utmanings arbetsgrupp finns folkhälsostrateger.

De funktioner som finns i arbetsgrupperna kan behöva ändras över tid, beroende på vilka aktiviteter som ska fokuseras på. Arbetsgruppernas deltagare bör ha ett linjeansvar för det aktuella området då arbetet utgår från det egna uppdraget i linjeorganisationen. Vid behov bjuds sakkunniga in.

Förutom att identifiera och hantera gränssnittsfrågor, stimulera samverkan och driva utvecklingen så har arbetsgrupperna även ett ansvar för att stödja hemtagning/implementering av resultaten i länets kommuner och regionen. Därför behövs en fungerande och stödjande struktur i länet som underlättar implementering och uppföljning av utvecklingsarbeten som rör både kommunerna och regionen.

Folkhälsoanalytiker har ansvaret för att ta fram underlag, stödja analys och ta fram Aktuellt perspektiv tillsammans med beredningsgruppen.

Arbetsgrupperna utses/leds/styrs/stöds av beredningsgruppen. Det innebär bl a att initiativ till utvecklingsarbeten inom ramen för Nya Perspektivs arbete i ett livscykelperspektiv ska beslutas av beredningsgruppen och resultat återrapporteras dit. Detta minimerar även risken för att samverkan sker på flera håll och i olika stuprör.

Arbetet innefattar även utveckling av metoder och arbetssätt. Redan beprövade och evidensbaserade metoder ska prioriteras i de läns-gemensamma uppdragen.

Då utmaningarna nu arbetar ur ett livscykelperspektiv med särskilt fokus på psykisk hälsa och goda levnadsvanor finns synergieffekter vid genomlysning

av mål, prioritering av utvecklingsinsatser etc. Ju tidigare ett behov upptäckts, desto större är chanserna att rätt åtgärder kan sättas in. Arbete startas upp gemensamt varje höst med en workshop för att öka kunskapen, analysera och prioritera tillsammans samt konkretisera utvecklingsarbetena med utgångspunkt i övergripande mål och befolkningens behov. Workshopen blir en viktig arena för att även säkra gränssnittsövergångar mellan utmaningarna.

Redovisningar av aktiviteter i respektive utmaning återfinns under respektive utmanings sida på <https://www.regionvarmland.se/utveckling-tillvaxt/nya-perspektiv/>

Arbetsgruppen för utmaningen Barnalivet

Vi vill skapa förutsättningar så att blivande och varande barnfamiljer i Värmland ska känna sig trygga och att, när det finns behov, kunna erbjuda anpassat stöd med utgångspunkt ur barnets perspektiv.

Vi lägger extra fokus på särskilt sårbara grupper. Barn som växer upp under svåra hemförhållanden, barn med psykisk ohälsa, övervikt inklusive fetma, långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning samt asylsökande och nyanlända barn.

Samordnare: Elisabet Björklund, Arvika, Monica Hammar, Region Värmland.

Arbetsgruppen för utmaningen Ungdomslivet

Vi skapar förutsättningar för att alla ungdomar får en trygg uppväxt samt en skolgång som är inkluderande och främjar deras utveckling, delaktighet och lärande samt en livslång lust att lära.

Länets kommuner och regionen samverkar för att fler ungdomar ska få en lyckad skolgång, vilket är den viktigaste faktorn för barns framtida hälsa. Det har stor betydelse genom hela livet. Vi ska tidigt fånga upp signaler om behov av stöd eller ohälsa vilket ger oss möjligheter till tidiga insatser.

Samordnare Birgitta Larsson, Karlstad, Åsa Wahlén, Region Värmland.

Arbetsgruppen för utmaningen Vuxenlivet

Länets kommuner och regionen samverkar för att skapa förutsättningar till ett bra liv i Värmland. Viktiga faktorer är den enskildes upplevelse av god hälsa, förankring i arbetslivet och ett hållbart arbetsliv som bidrar till egenförsörjning. Invånarnas behov följer inte organisatoriska gränser, det handlar om att se individen och dess behov, att vara uppmärksam för att tidigt kunna upptäcka och ge rätt stöd. Att arbeta aktivt för att identifiera och ta bort mellanrummen mellan kommuner och regionen, att göra det lilla extra, så att tjänsterna/utbudet ska upplevas sömlöst.

Vårt arbete ska koncentreras kring nyanländas integration och delaktighet i samhället, suicidprevention samt samverkan gällande gruppen med samsjuklighet.

Samordnare: Marita Halvarsson, Karlstad, Ingela Agnarsson, Region Värmland.

Arbetsgruppen för utmaningen Äldrelivet

Länets kommuner och regionen samverkar för att skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom och ett bättre liv för äldre i Värmland samt ett värdigt slut.

Det handlar både om hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter, att färre äldre ska falla och skada sig men också om en sammanhållen vård och omsorg, god läkemedelsbehandling samt god vård i livets slutskede.

Samordnare: Peter Nylander, Karlstad. Samordnare från Region Värmland är vakant.

Gemensamma mål kräver gemensamma krafter

Målen i Nya Perspektiv kan ses som delmål och är formulerade för att successivt nå en önskad förändring till 2022, i jämförelse med 2017. När målet är nått höjs ambitionsnivån. Att ta några steg i taget i rätt riktning stimulerar till ytterligare förbättringar.

Målen tydliggöra grupper/områden som särskilt behöver våra gemensamma insatser för att minska psykisk ohälsa och främja goda levnadsvanor. *Aktuellt perspektiv* visar hur respektive kommuns och regionen förflyttar sig i förhållande till målet.

En god och jämlik hälsa

- Färre små barn ska utsättas för tobaksrök i hemmet. (minska med minst 2 procentenheter).
- Färre 3-åriga barn ska ha karies (kariesfrihet ska öka med minst 2 procentenheter).
- Färre andel 4-åringar med övervikt (minska med 2 procentenheter).
- Fler elever i årkurs 9 ska vara behöriga till gymnasiet (öka med minst 2 procentenheter).
- Fler gymnasieelever ska ta examen (öka med minst 3 procentenheter).
- Fler barn som varit placerade ska som 20-åringar ha avslutat treårigt gymnasium (öka med minst 4 procentenheter).
- Minska andelen unga som varken studerar eller arbetar (minska med 2 procentenheter).
- Antal självmord för män och kvinnor i länet ska minska.
- Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag (minska med minst 5 procentenheter).
- Fler nyanlända i arbete eller studier 90 dagar efter etableringsuppdraget (öka med minst 7 procentenheter).
- Minska antalet äldre som drabbas av fallskador (minska antalet fallskador bland individer 80+ år med 10/1000 invånare).

Bra kvalitet

Elevupplevelser åk 5

- Fler elever ska känna sig trygga i skolan (öka med minst 2 procentenheter.)
- Fler elever ska känna att de får hjälp i skolan när de behöver det (öka med minst 2 procentenheter).
- Fler elever ska känna att skolarbetet gör dem så nyfikna att de får lust att lära sig mer (öka med minst 2 procentenheter).

Brukarupplevelser inom omsorgen

- Fler brukare i hemtjänsten och äldreomsorgen ska ha en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet (öka med minst 3 procentenheter).

- Fler brukare i individ- och familjeomsorgen ska uppleva en förbättrad situation efter kontakt med Socialtjänsten (öka med minst 2 procentenheter).
- Fler brukare inom funktionshinderområdet ska uppleva att de får bestämma om saker som är viktiga för dem i sin dagliga verksamhet (öka med 2 procentenheter).

Patientupplevelser inom primärvård

- Fler patienter ska uppleva bättre kvalitet vad avser kontinuitet och koordinering (öka med minst 2 procentenheter).
- Fler patienter ska uppleva bättre kvalitet vad avser respekt och bemötande (öka med minst 2 procentenheter).
- Fler patienter ska uppleva bättre kvalitet vad avser emotionellt stöd; att personalen/behandlaren var aktiv och lyhörd, tillgänglig och stödjande (öka med minst 2 procentenheter).

Hållbart och uthålligt

- Medellivslängden ska öka över tid, skillnader mellan olika grupper ska minska.
- Färre barn och unga ska leva i ekonomiskt utsatta hushåll (minska med minst 2 procentenheter).
- Fler personer i åldrarna 16-84 år ska uppge att de upplever en god hälsa (öka med minst 3 procentenheter).
- Fler personer i åldrarna 18-84 år ska uppge att de litar på andra (öka med minst 2 procentenheter).

Angränsande och kompletterande arbeten

Agenda 2030 är en agenda för ett hållbart samhälle. De globala målen är en agenda för hållbar utveckling som världens länder antagit och finns till för att uppnå fyra saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen.

Glokala Sverige är ett kommunikations- och utbildningsprojekt för att stötta, stimulera och engagera kommuner och regioner i arbetet med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Strategi för hälsa. Att förbättra hälsan i befolkningen är nödvändigt för att klara de demografiska utmaningar vi har framför oss, där fler behöver välfärdstjänster samtidigt som den arbetsföra befolkningen och därmed skatteintäkterna minskar. Befolkningens hälsa både påverkas av och påverkar välfärdens verksamheter, det vill säga att förbättra hälsan hos alla är av avgörande betydelse för att klara verksamheterna in i framtiden. SKL:s (numer SKR) styrelse har beslutat att anta Strategi för hälsa och att stödja kommuner, landsting och regioner i arbetet för att nå de gemensamma målen i strategin.

Värmlandsstrategin 2014 – 2020 är paraplystrategin för alla som vill vara med och utveckla Värmland. Förtroendevalda och tjänstepersoner i kommuner, Region Värmland, Länsstyrelsen Värmland, Karlstads universitet, näringsliv, statliga myndigheter, idéburen sektor och privatpersoner. Samarbetet i Nya Perspektiv ingår i ett av strategins fyra områden, *Livskvalitet för alla*. En ny strategi tas nu fram för 2021 – 2040, den kommer att revideras varje mandatperiod.

Under 2018 etablerade landsting och regioner, med stöd av SKL (numer SKR), ett gemensamt system för *kunskapsstyrning*. Kunskapsstyrningen ska bidra till en kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård. Bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan vårdpersonal och patient.

Det finns andra grupper som på olika håll i länet arbetar med liknande och angränsande frågor. Uppdragen kan utgå från projektsatsningar eller vara del i ordinarie verksamhet. Grupperna rapporterar till olika nivåer i förvaltningsledning, ibland även till politisk ledning. En ökad synkronisering ger synergieffekter och skapar mervärde. Som exempel nämns här; länsamverkansgrupp för alkohol- och drogfrågor, samordnat regionalt suicidpreventivt arbete, nätverket för myndighetssamverkan Våld i nära relationer samt samverkansgrupperingar inom hälso-och sjukvård, vård- och omsorg.

Dessutom finns länsaktörer med nationella uppdrag, t ex Länsstyrelsen Värmlands arbete med jämställdhet (*Ett jämställt Värmland, länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2018-2027*), mänskliga rättigheter, integration, våld i nära relationer, organiserad brottslighet samt alkohol, narkotika, dopning och tobak (*Strategi ANDT-förebyggande arbete i Värmland*). Samhällsråd Värmland samlar högsta ledningen för Länsstyrelsen Värmland, Region Värmland, Polismyndigheten - Polisområde Värmland och Region Värmland. Rådet är en sammanhållande kraft som stöder länet på både regional och lokal nivå. Samhällsrådet verkar länsövergripande, underlättar samarbete och prioriterar viktiga frågor. Arbetet kraftsamlas vid speciella och akuta behov.

Översikt politiskt arbetssätt i Nya Perspektiv.

Kärnvärden – vilka ska speglas på seminarierna: Befolkningsföreträdare, roller och ansvar, kunskap om invånarna (Aktuellt perspektiv)

Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Nya Perspektivs seminarium. Politiskt inriktningsdokument skickas ut för att möjliggöra inarbetning i kommunernas och regionens ordinarie planering.	Politiska styrgruppen lämnar över seminarierapporten till Värmlandsrådet. Utskick seminarierapport till respektive huvudman samt deltagarna.		Politisk styrgrupp anger inriktning för nästa års seminarium.		Möte politisk styrgrupp.
Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
	Politisk styrgrupp preciserar innehållet i nästa års seminarium efter inhämtande av synpunkter från Värmlandsrådet.	Redovisning utmaningarnas resultat och förslag till ansvarig för Politiskt inriktningsdokument. Sändlista/ inbjudningslista fastställs. Uppdatering av Aktuellt perspektiv	Utskick inbjudan med anmälan	Möte politisk styrgrupp.	Politisk styrgrupp godkänner detaljprogrammet. Inhämtar synpunkter på politiskt inriktningsdokument från Värmlandsrådet och fastställer därefter politiskt inriktningsdokument. Politiskt inriktningsdokument skickas ut tillsammans med bekräftelse på anmälan till seminariet.

Översikt beredningsgrupp och utmaningarnas arbetssätt i Nya Perspektiv

Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Nya Perspektivs seminarium. Utmaningarnas samordnare deltar.				Utmaningarnas höstmöte gemensam workshop med beredningsgruppen. Beredningsgruppens aktualitetskonferens. Planeringsgrupp påbörjar arbetet med nästa seminarium.	Dialog beredningsgrupp Lägesrapport Förankring seminarieinnehåll
Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Dialog beredningsgrupp Lägesrapport. Redovisning aktiviteter och initiativ.	Avisering rapportering till politiskt inriktningsdokument. Avisering uppdatering Aktuellt perspektiv.	Summera, lämna resultat och förslag till politiskt inriktningsdokument. T ex nya områden som behöver uppmärksammas och nya resultatmål. Utmaningarnas vårmöte gemensamt med beredningsgruppen.	Dialog beredningsgrupp. Lägesrapport. Förankring seminarieinnehåll.		Dialog beredningsgrupp. Lägesrapport. Redovisning föregående år.